

Fotografie a skutečnost

Říkáme: stisknout spoušť – tak, ja-

**Můžeme
fotoaparát
považovat za
zbraň?**

ko by byl fotoaparát revolver nebo puška. I reklama někdy fotoaparáty připodobňuje ke zbraním. Stejně jako zbraň však může být i fotoaparát použit v dobrém úmyslu. Slavný filmový režisér a fotograf Gordon

tečnost, že v pozadí se skrývá lehký podtext „loupeže“ osobního obrazu. Nad povahou fotografování se zamýšlela např. Susan Sontagová v knize esejů pojmenované „O fotografii“ (1. vyd. 1977). Zajímalo ji, jak a proč lidé fotografují, co fotografováním vyjadřují. Byla nadšená, ale dokázala zároveň zůstat kritická. Zjistila, že se při této činnosti často vynořují agresivní pocity a někteří fotografové se chovají podobně jako lovci. Mnozí pořizují snímky bezohledně a bez respektu k člověku před objektivem či k jeho kultuře. To, že mačkáme spoušť aparátu, podobně jako lovec spoušť své zbraně, však neznamena, že se objekt před fotoaparátem stává naším úlovkem a je zbaven dalšího života. Lidská důstojnost by se měla respektovat vždy, tedy i při fotografování.

Susan Sontagová (1933–2004)

Gordon Parks chtěl upozornit na postavení černochů v Americe. Fotografie zachycuje Ellu Watsonovou, uklízečku v Bílém domě.

Parks (1912–2006) prohlásil, že si fotoaparát zvolil jako prostředek boje. Jako mladík tmavé pleti vyrůstající v chudých poměrech mohl často sáhnout po noži. Ale jako umělec chtěl proti bídě a diskriminaci v USA bojovat svými fotografiemi.

Fotoaparát jistě není zbraň, kterou by se dalo bezprostředně usmrtit. Neměli bychom však zapomínat na sku-

Pohled do fotografické galerie

Následné výroky některých tvůrců mohou působit výmluvně. O svých fotografiích Julia Margaret Cameronová (1815–1879) napsala: „Toužila jsem spoutat vše krásné, co jsem viděla,

Agresivní paparazziové měli podíl na tragické smrti princezny Diany. Na útěku před reportéry přišla ona i její přítel o život.

a nakonec byla moje touha ukojena.“ Fotograf André Kertész (1894–1985) říkal: „Fotoaparát je mým nástrojem. Skrze něj dávám význam věcem okolo mne.“

Kdo jsou paparazziové?

Od samého vzniku fotografie se známé osobnosti nechávaly portrétovat ve fotografických studiích. Fotoграфové pořizovali překrásné snímky, na nichž slavní lidé působili téměř nadlidským, neskutečným dojmem. Koncem 50. let však inscenené fotografie hvězd začaly veřejnosti připadat nudné.

Vydavatelé časopisů chtěli přinášet záběry celebrit ve zcela neobvyklých situacích a za momentky z jejich života byli ochotni štědře zaplatit. Roku 1958 pořídil římský fotograf Tazio Secchiaroli první bulvární snímky egyptského krále – a přes noc

se proslavil. Italského režiséra Federica Felliniho tento muž inspiroval k vytvoření role obzvláště dotěrného fotografa ve filmu *Sladký život* (*La Dolce vita*, 1960). Ve filmu to byl „Paparazzo“. Tak vzniklo označení senzacechtivých fotografů – paparazziové. Ti se neštítí žádných prostředků, aby se dostali do blízkosti slavných osobností, a některé pronásledují opravdu na každém kroku. Na jedné straně hvězdy tímto chováním jistě nesnesitelně obtěžují, je však třeba podotknout, že mnohé z nich by bez paparazziů nebyly nikdy tak slavné.

Paparazzo se pokouší získat momentku herečky Sophie Lorenové.

